

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ศึกษาถึงลักษณะการดำเนินงานของผู้ประกอบการขนส่งสินค้าด้วยรถบรรทุก โดยแบ่งกลุ่มศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มบริษัทขนส่ง และกลุ่มผู้ขนส่งส่วนบุคคลรายย่อย โดยเน้นศึกษาถึงลักษณะของการร่วมมือระหว่างผู้ขนส่ง ทักษะคิดต่อการสร้างความร่วมมือ ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง วิธีการศึกษาประกอบด้วยการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกจากผู้ขนส่ง 6 ราย และการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 ราย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ทำให้ทราบลักษณะการร่วมมือระหว่างผู้ขนส่งในรูปแบบต่างๆกัน ปัจจัยสำคัญของการสร้างความร่วมมือ และปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำไปใช้ต่อในขั้นตอนของการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มบริษัทขนส่งมีจำนวนเที่ยววิ่งขนส่งสูง และมีอัตราส่วนของการวิ่งรถบรรทุกเที่ยวเปล่าต่ำกว่ากลุ่มผู้ขนส่งรายย่อยมาก การร่วมมือระหว่างผู้ขนส่งในรูปแบบต่างๆมีน้อย ส่วนผลการสำรวจทัศนคติพบว่า ผู้ขนส่งส่วนบุคคลสนใจต่อการสร้างความร่วมมือขนส่งสินค้ามากกว่ากลุ่มบริษัทขนส่ง และเนื่องจากผู้ขนส่งรายย่อยมีอัตราส่วนของการวิ่งรถเที่ยวเปล่าสูง จึงเป็นโอกาสในการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ขนส่งรายย่อยเพื่อบริหารการใช้รถบรรทุกให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นได้ โดยปัจจัยที่ผู้ขนส่งให้ความสำคัญที่สุดต่อการสร้างความร่วมมือคือ ปัจจัยเสี่ยงหรือโอกาสเกิดปัญหาจากความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน และปัจจัยด้านระบบการทำงานหรือข้อตกลงของการร่วมมือ ส่วนปัญหาและอุปสรรคต่อการสร้างความร่วมมือที่สำคัญพบว่า ผู้ขนส่งให้ความสำคัญกับปัญหาความไม่ซื่อสัตย์สูงที่สุด รองลงมาคือปัญหาด้านการตลาดหรือสภาพการแข่งขัน จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ขนส่ง และแนวทางการสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพโดยรวมของการขนส่งสินค้า

คำสำคัญ : ความร่วมมือในการขนส่งสินค้า / พันธมิตรขนส่งสินค้า / การขนส่งสินค้าด้วยรถบรรทุก

This thesis was conducted to investigate the problems and related factors in cooperative freight transport within truck carriers. The study was carried out by means of in-depth interview and questionnaire survey. For the in-depth interviewing, six selected samples were carried out with the aims of obtaining information on existing freight transport systems within the firms, types of co-operation between the carriers, related factors influencing the decisions for making the partnerships, problems and obstacles and including characteristics of the firms. The opinions about the close-collaboration concept were also collected. This qualitative part has identified various types of co-operation among carriers and main reasons for making the relations. In the survey part, 44 questionnaires were conducted. The samples were divided into 2 groups, the transport company group and the private carriers group. It was found that the trip frequency of the former group was higher and had a lower rate of empty backhaul than the latter group. The cooperative arrangements among the carriers were in the small proportions. The attitudes of the private carriers were more interested in the cooperative concept than the company group. Due to the high rate of empty trip in the private group, it could be observed that there was a room for increase truck utilization by the cooperative concept. Additionally, it was also found that the most important factor influencing the decision making to form the relation was the risk problems related to trust and commitment between partners. The main obstacles of the cooperation were problems of lacking of mutual trust and the difficulty to compete in market. From the findings, the author proposed the conceptual model for introducing cooperative freight transport within the truck carriers and guidelines of supports from government to promote truck transport efficiency.

Keywords : Cooperative Freight Transport / Alliance in Freight Transport / Truck Transportation